

**O‘ZBEKISTON — VATANIM MANI**5 son DKTIMTT defektologi **Pulatova Kamola Abduvaitovna***Tarbiyachi***Xodjaqulova Dilnoza Ergashevna**

**Annotatsiya:** *Mazkur maqolada O‘zbekistonning yoshlar qalbidagi o‘rni, vatanparvarlik tuyg‘usining ma’naviy-ma’rifiy asoslari hamda uning pedagogik jarayonlarda ahamiyati tahlil qilingan. Mustaqillik davrida milliy qadriyatlar, tarixiy meros va ajdodlar vatanparvarligi yoshlar ongida Vatanga sadoqatni shakllantirishning muhim omili sifatida ko‘rsatib berilgan. Shuningdek, globallashuv davrida kosmopolitistik g‘oyalarning yoshlar ongiga salbiy ta’sirini kamaytirishda vatanparvarlik tarbiyasining samarali yo‘llari asoslab beriladi.*

**Kalit so‘zlar:** *O‘zbekiston, Vatan, vatanparvarlik, milliy qadriyatlar, ma’naviyat, yoshlar tarbiyasi, globallashuv, ajdodlar merosi.*

**KIRISH**

Har bir inson hayotida Vatan tushunchasi eng muqaddas va eng yuksak qadriyat sifatida namoyon bo‘ladi. Vatan — bu insonning tug‘ilib o‘sgan yurti, uning tili, tarixi, madaniyati va milliy qadriyatlarining beqiyos maskanidir. O‘zbekiston esa bugun nafaqat qadimiy sivilizatsiyalar beshigi, balki mustaqillik yillarida o‘z taraqqiyot yo‘lini tanlagan, dunyo hamjamiyatida o‘z o‘rniga ega bo‘lgan davlat sifatida xalqimiz qalbida cheksiz faxr va g‘urur uyg‘otmoqda.

Yosh avlod ongida vatanparvarlik tuyg‘usini shakllantirish, ularni milliy qadriyatlar, ajdodlar merosi va zamonaviy taraqqiyot ruhida tarbiyalash bugungi kunda eng dolzarb masalalardan biri sanaladi. Zero, yoshlar — kelajak bunyodkorlari sifatida O‘zbekistonning ertangi taraqqiyoti, yurt tinchligi va barqarorligining kafolatidir. Shu bois, “O‘zbekiston — vatanim man” g‘oyasini chuqur anglash nafaqat shaxsiy burch, balki ijtimoiy-ma’naviy mas’uliyat hamdir.

**ASOSIY QISM****1. Vatanparvarlikning ma’naviy-psixologik asoslari**

Vatanparvarlik inson shaxsiyati va dunyoqarashini shakllantiruvchi muhim omil hisoblanadi. U insonning o‘z millatiga, yurtiga, tarixiy merosiga mehr-muhabbatida namoyon bo‘ladi. Psixolog olimlarning ta’kidlashicha, vatanparvarlik hissi oila va ta’lim-tarbiya jarayonida erta yoshdan shakllana boshlaydi. Bola o‘z ona tilini, xalq qo‘shiqlarini, milliy urf-odatlarini o‘rganar ekan, qalbida Vatanga sadoqat urug‘i ekiladi.

Shu bois, yoshlarning qalbida “men O‘zbekiston farzandiman” degan g‘urur va mas’uliyatni uyg‘otish ularning shaxsiy kamolotida ham, ijtimoiy faolligida ham hal qiluvchi ahamiyatga ega.

**2. Ajdodlar merosida vatanparvarlik namunasi**

Tarixiy manbalarda O'zbekiston yurtida yetishib chiqqan ko'plab buyuk alloma va sarkardalar vatanga sadoqatning yorqin namunalarini qoldirganlar. Masalan, Jaloliddin Manguberdi o'z yurtini mo'g'ullar istilosidan himoya qilishda jasorat timsoli bo'lsa, Amir Temur "Kuch adolatdadir" degan g'oyasi bilan xalqini birlashtirgan. Alisher Navoiy esa o'z asarlarida milliy birlik va vatanparvarlik g'oyalarini ulug'lagan.

Bu meros bugungi yoshlar uchun ibrat maktabi bo'lib xizmat qilmoqda. Ajdodlarimizning jasorati va fidoyiligi ularni yurtni sevishga, uni asrab-avaylashga da'vat etadi.

### 3. Mustaqillik davrida vatanparvarlik tarbiyasi

O'zbekiston mustaqillikka erishganidan so'ng milliy qadriyatlarimizni tiklash, tarixiy merosni o'rganish va yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi. "Yangi O'zbekiston" g'oyasi ham aslida yurt tinchligi, xalq farovonligi va milliy g'ururni asrab-avaylashga qaratilgan.

Ta'lim tizimida ham bu borada qator islohotlar amalga oshirilmoqda. Darslik va o'quv dasturlarida vatanparvarlikka oid mavzularga keng o'rin berilishi, turli madaniy-ma'rifiy tadbirlarning tashkil etilishi yoshlar ongida vatanparvarlik hissini mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

### 4. Globallashuv va kosmopolitistik g'oyalarga qarshi vatanparvarlik immuniteti

Bugungi kunda globallashuv jarayonlari nafaqat iqtisodiyot va madaniyatga, balki yoshlarning dunyoqarashiga ham bevosita ta'sir ko'rsatmoqda. Internet va axborot oqimining keskin kuchayishi natijasida turli kosmopolitistik g'oyalar yoshlar ongida milliylikdan begonalashish xavfini tug'dirishi mumkin.

Shunday sharoitda vatanparvarlik yoshlarni yot g'oyalardan himoya qiluvchi ma'naviy qalqon vazifasini bajaradi. Shu bois, ta'lim-tarbiya jarayonida vatanparvarlik ruhini mustahkamlash, yoshlarni milliy qadriyatlarimiz va ajdodlarimiz merosiga asoslangan ruhda tarbiyalash zarurdir.

## XULOSA

O'zbekiston — bu bizning bebaho boyligimiz, kelajagimiz va faxrimizdir. Vatanparvarlik yoshlarning qalbida milliy g'urur, yurtga sadoqat va fidoyilik tuyg'ularini uyg'otadi. Ajdodlar merosi, mustaqillik davri tajribalari hamda Yangi O'zbekiston tamoyillari yoshlarda "Vatanim uchun mas'ulman" degan hayotiy qarashni shakllantiradi.

Shu bois, "O'zbekiston — vatanim man" degan g'oya nafaqat shior, balki yosh avlod uchun yo'l-yo'riq va kelajak bunyodkorligining ma'naviy poydevoridir.